

Аналіз ситуації в цільових
областях Протоколу про воду та
здоров'я: **загальні проблеми та
попередні висновки**
Анна Цвєткова, ВЕГО “МАМА-86”

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ПРО ВОДНУ ПОЛІТИКУ

Київ, 28 листопада 2017

Завдання Ситуаційного аналізу

- * Зібрати інформацію та проаналізувати стан справ у **20 цільових областях відповідно ст.6 .2 Протоколу**. Базовий рік – 2015 для відповідності та узгодження завдань моніторингу ЦСР та перегляду НЦП до Протоколу, встановлених у 2011 р. **15 ЦП та 30 індикаторів до 10 з 20 ЦО**. перший строки звітування про прогрес - на 2015 рік.

Цільові області відповідно статті 6.2 Протоколу

- * 1. якість питної води
- * 2. скорочення спалахів/випадків захворювань, пов'язаних з В
- * 3. доступ до ПВ 4. Доступ до санітарії
- * 5. рівні роботи систем ВП та 6. систем санітарії
- * застосування визнаних кращих практик 7. ВПта 8. Санітарії
- * наявність скидів неочищених 9. стічних вод і 10. зливових вод
- * 11. якість скидів стічних вод з ОС 12. захоронення -повторне використання мулу з систем санітарії,
- * 13. якість стічних вод на полив, 14. якість вод в джерелах П ВП,
- * 15. якість вод для купання, 16. якість вод для аквакультури,
- * 17. застосування кращих практик для управління закритими водоймами для купання
- * 18. визначення та ремедіація особливо забруднених місць,
- * 19. ефективність систем управління, розвитку, захисту та використання ВР
- * 20. періодичність публікації інформації про якість питної води та інш. вод, які мають відношення до Протоколу

Структура Ситуаційного аналізу

I. Існуючі політичні рамки

- А) Стратегії, законодавча/регуляторна база та міжнародні акти
- Б) Інституційні засади
  - органи влади
  - залучення приватного сектору - НУО та громадськості
- В) Фінансові засади/ основні відповідні фінансові інструменти

II. Екологічна та/або пов'язана із здоров'ям ситуація - існуючий стан та прогнози

- * А) програми моніторингу та індикатори
  - наявність, повнота та адекватність даних; інституції, які відповідальні за джерела даних,
- * Б) головні проблеми, які пов'язані з цільовою областю
  - Впливи на здоров'я людей та/або довкілля
  - Причини проблем

III. Відповідні діючі або заплановані заходи для вирішення головних проблем

IV. Оцінка експерта

- * • Загальна оцінка ситуації в цільовій області
- * • Пріоритизація (ранжування) проблем
- * Рекомендації щодо покращення

Існуючі політичні рамки – законодавча база

- * для більшості областей, за виключенням тих, що пов'язані з доступом до санітарії та водовідведення, законодавча база є достатньо розвинутою або в активній фазі розвитку завдяки євроінтеграційним завданням із гармонізації водного законодавства України

Існуючі політичні рамки – інституціональні засади

- * проблеми **дерегуляції та адмін.реформ ЦОВВ** спричиняють **прогалини у розподілі компетенцій та послаблення потенціалу ЦОВВ та держ контролю та нагляду** в основних областях щодо води і здоров'я: *ліквідація ДержСЕС, мораторій на перевірки бізнесу з 2014 -2017 рр, скорочення кадрового та матеріально-технічного забезпечення належного виконання держконтролю та нагляду*

Існуючі політичні рамки – фінансові інструменти

- * **Брак або неналежне фінансування** – проблема в усіх областях води і здоров'я.
- * Затверджені державні цільові програми розвитку водного господарства, розвитку водо-каналізаційного господарства **не мають окремої фіксованої статті у Держбюджеті, не фінансуються вже і за залишковим принципом.**
- * **тарифна політика** держави **вибіркова** (стосується центр. Вп-ВВ великих міст, іншими опікуються місцеві органи влади)
- * Соціальна допомога – субсидії лише для домогосподарств (ДГ) - користувачів центр. ЖК послуг (50% ДГ отримали субсидію у 2016 р)
- * власники малих /індивідуальних систем не мають ніякої підтримки
- * **Немає** державної політики щодо захисту прав споживачів ПВ -С- **немає** постановки питання **економічної доступності**

II. існуючий стан та прогнози

A) програми моніторингу та індикатори:

- * **Офіційна статистика** (набір показників, територіальне охоплення програмами нагляду/моніторингу, бази даних різних ЦОВВ) **не відповідає потребам та завданням Протоколу і погіршується** (неадекватна, неповна, не доступна) через реформи ЦОВВ та скорочення програм і ресурсного забезпечення відомчого моніторингу та державного контролю в основних ЦО; для інших 10 ЦО необхідно налагодити **збір даних та моніторинг**
- * Україна **не виконала зобов'язання** щодо перегляду та розробки систем контролю/нагляду та раннього попередження захворювань, пов'язаних з В відповідно Ст.8 П
- * Необхідна **гармонізація індикаторів** основних ЦП Протоколу з показниками та індикаторами ЦУР 6 (глобальними і нац.) та цілями Директив ЄС : ВРД, Д по ПВ. Д з очищення міських стоків

II. існуючий стан та прогнози

Б) головні проблеми, які пов'язані з цільовими О

- * **Практично нерозвинутими є області, які стосуються рівнів роботи/ефективності діючих систем ВП-ВВ, очистки СВ, застосування кращих практик спрямованих на безпеку ПВ і С, очистки стічних вод і повторне використання стічних вод, осаду**
- * **не вирішені проблеми всеосяжного забезпечення базових умов доступу = географічна і соціальна нерівності**

II. існуючий стан та прогнози

Б) головні проблеми, які пов'язані з цільовою областю

- * Питання якості та безпеки питної води і санітарії **не має** політичної підтримки, законодавчої та технічної основи та потенціалу для забезпечення
- * Доступ до умов санітарії - поводження з стічними водами – не пріоритет держави на всіх рівнях: відсутні політичні засади, законодавча база та ресурси в цю галузь - джерело і основним фактором ризику забруднення джерел та інфраструктури питної води та виникнення захворювань, пов'язаних з водою.

*

Дякую за увагу!!